

SPSF:s syn på det nya föreningsintyget

Den nya Polismyndigheten, som ersatt Rikspolisstyrelsen och länspolismyndigheterna, publicerade i juni den nya föreningsintygsblanketten (se <https://polisen.se/Service/Blanketter/Vapen/Vanliga-blanketter/Foreningsintyg-om-medlemsskap-i-skytteforening/>) Blanketten har föranlett ett antal frågor från skyttar och föreningar och jag vill i det följande ge SPSF:s syn på hur denna blankett har tagits fram och hur den bör tolkas.

Vår grundinställning när det gäller frågan om behov av enhandsvapen, som stått i centrum för hela processen med det nya föreningsintyget, är som tidigare den följande:

- 1) En svensk pistolskytt kan ha flera olika sorters behov avseende innehav av enhandsvapen, och ska få tillstånd till det antal vapen inom vapengarderobens ram som han eller hon har behov av. Inte fler men inte heller färre.
- 2) Externa tävlingsresultat kan aldrig vara det enda sättet att visa behov av ett visst vapen.
- 3) Tidigare innehav av andra skjutvapen är i regel inte relevant för en ny ansökan.
- 4) Vapengarderoben för målskytte fyller väl sitt syfte för i praktiken alla våra medlemmar.

Bakgrund

Utformningen av blanketten ägs av Polismyndigheten. Myndigheten är inte skyldig att överhuvudtaget remittera den till eller ha dialog med skytteorganisationer och andra aktörer. Dialog har man haft ändå, med de förbund som har särskilt stor verksamhet med enhandsvapen: SPSF, SvSF, Sveriges Dynamiska Skyttesportförbund (IPSC Sverige) samt SSSF. Dialogen har bestått i att vi fått titta på olika utkast och sedan kunnat komma med synpunkter på detta. Denna process har varit mycket långsam och tagit i stort sett hela våren 2015.

Den senaste versionen av blanketten – d.v.s. den som nu ligger ute på myndighetens hemsida - innehåller en hel del saker som vi ett stort antal gånger påtalat orimligheten i men som ändå kvarstår. Det innebär att man inte har lyssnat på oss. Det innebär också att en hel del konstigheter

Postadress
Box 5435
114 84 STOCKHOLM

Besöksadress
Östhammarsgatan 70
115 28 Stockholm

Telefon
Expedition
Generalsekreterare
Bitr. generalsekreterare
Märkesavdelning
Fax

08-553 401 60
08-553 401 63
08-553 401 61
08-553 401 62
08-553 401 64
08-553 401 69

Postgiro 19 30 19-7
Bankgiro 811 2526
Organisationsnr. 80 20 02-6657
E-mail kansli@pistolskytteforbundet.se

Svenska Pistolskytteförbundet

finns med i blanketten. I bästa fall kommer vi att komma fram till en rimlig tolkning av denna blankett ändå, men eftersom det fortfarande – trots den nya enhetliga Polismyndigheten – finns starkt varierande uppfattningar bland landets tillståndsenheter är detta inte säkert. Dessutom är det sannolikt inte så att Polismyndigheten skickat ut riktlinjer till tillståndsenheterna om hur denna blankett ska tolkas. Möjligen görs detta senare, men i så fall först till hösten. Innan dess kan vi dessvärre förvänta oss fortsatt förvirring och olika rättstillämpningar i olika delar av landet vad gäller vapenlicenser.

Bakgrunden till att det nya föreningsintyget tagits fram är att dåvarande Polismyndigheten i Västra Götaland (VG) under hösten 2010 började förkasta det dåvarande föreningsintyget med motivet att det saknade tillräckliga uppgifter om sökandens behov av det vapen ansökan gällde. Därefter utvecklades som bekant i VG en i allt väsentligt helt absurd praxis. Den byggde på att begreppet ”synnerliga skäl” i Vapenlagen (2. kap 6 §) motiverade en extremt restriktiv hållning till beviljande av licenser för enhandsvapen. Den tragikomiska soppa av egenpåhittade regler, slutna processer och moment 22-liknande krav som pistolskyttarna i Västra Götaland sedan utsattes för torde vara rätt väl känd och jag ska därför inte ägna detta så stort utrymme här.

Däremot hade VG rätt i en sak; den gamla föreningsintygsblanketten saknade direkt behovsmotivering. Den utgjorde ett intygande av en rad faktiska förhållanden men behovsmotiveringen var endast indirekt, och det fanns inte heller något utrymme för föreningen att intyga sökandens ”lämplighet”. SPSF:s linje var, när VG:s praxis tog sig allt mer märkliga uttryck, att om det är blanketten som är otillfredsställande så får vi väl ändra på blanketten. Föreningsintyget ska i normalfallet räcka som behovsmotivering för vapenlicensansökan och vi uteslöt inte att den måste bli mer utförlig.

Det går faktiskt att tolka den nya blanketten och dess anvisningar så att de av Rättsavdelningens handläggare som verkar i region Västs och Norrs geografiska områden kommer att vara tvungna att frångå sin praxis eller i alla fall att förändra den drastiskt.

SPSF:s huvudlinje är som sagt att föreningsintyget ska gälla som tillräcklig behovsmotivering i normalfallet. Det ska alltså inte krävas av skytten att han eller hon i första vändan skickar in tävlingsresultat eller liknande, utan föreningens intyg ska vara tillräckligt. Här finns det dock en naturlig variation som beror på föreningens tävlingsprogram och medlemmens aktivitetsgrad. En stor

Postadress
Box 5435
114 84 STOCKHOLM

Besöksadress
Östhammarsgatan 70
115 28 Stockholm

Telefon
Expedition
Generalsekreterare
Bitr. generalsekreterare
Märkesavdelning
Fax

08-553 401 60
08-553 401 63
08-553 401 61
08-553 401 62
08-553 401 64
08-553 401 69

Postgiro 19 30 19-7
Bankgiro 811 2526
Organisationsnr. 80 20 02-6657
E-mail kansli@pistolskytteforbundet

Svenska Pistolskytteförbundet

förening med kanske hundratalet interna tävlingar varje år kan mycket väl motivera ett relativt stort vapeninnehav även för den medlem som bara tränar och tävlar internt inom klubben. En liten förening med ett halvdussin organiserade interna tävlingar varje år får svårare att intyga t ex varför medlemmen behöver ett tionde enhandsvapen – om skytten inte kan visa att han eller hon också har ett aktivt tävlingsdeltagande utanför den egna föreningens ram. Nedan diskuteras intyget mer i detalj.

SPSF:s tolkning av föreningsintyget och anvisningarna till detta

Punkterna nedan hänför sig till punkterna som är numrerade på föreningsintygsblanketten (se länk ovan). Numreringen av punkterna i anvisningarna (blankettens bilaga) stämmer dessvärre inte överens med den i själva intyget. Anvisningarna kommenteras därför endast övergripande här.

Punkt 1: Här finns endast en nyhet, nämligen att föreningen måste ha ett organisationsnummer. Det är inte alla föreningar som har det idag men det kommer av allt att döma att bli ett krav tämligen omgående.

Punkt 2: Här intygas ”aktivt medlemskap” de senaste sex månaderna. Inga skillnader mot tidigare, men föreningen måste vid kontakt med polismyndigheten kunna redogöra för vad man själv anser vara tillräckligt aktivt medlemskap. Detta varierar givetvis från förening till förening och går inte att kvantifiera på nationell nivå.

Notera också i anvisningarna (bilaga till intyget) att även annat än skytteverksamhet – t. ex. styrelsearbete – också ses som aktivitet. Detta är något vi inom SPSF krävt länge, eftersom ett fokus enbart på skyttet på sikt innebär att ingen vill eller har tid med att sitta i styrelser, vare sig på lokal, krets- eller central nivå.

Punkt 3: Här intygas att föreningen är ansluten till ett auktoriserat förbund. Endast ett ska i regel uppges. Det kan verka märkligt, eftersom vapen ofta går att använda till olika förbunds verksamheter, men är relaterat till att det vapen som ansökan gäller ska relateras till en specifik skytteform eller vapengrupp inom ett visst förbunds reglemente. I princip innebär det en fördel för skytten, eftersom han eller hon då kan dedicera ett vapen till en skytteform eller vapengrupp och sedan ansöka om ett liknande vapen för en annan skytteform, utan att polismyndigheten kan ställa

Postadress
Box 5435
114 84 STOCKHOLM

Besöksadress
Östhammarsgatan 70
115 28 Stockholm

Telefon
Expedition
Generalsekreterare
Bitr. generalsekreterare
Märkesavdelning
Fax

08-553 401 60
08-553 401 63
08-553 401 61
08-553 401 62
08-553 401 64
08-553 401 69

Postgiro 19 30 19-7
Bankgiro 811 2526
Organisationsnr. 80 20 02-6657
E-mail kansli@pistolskytteforbundet

Svenska Pistolskytteförbundet

krav på att det första vapnet ska användas till bägge.

Punkt 4 ("Föreningsintyget gäller"): Inga relevanta skillnader från tidigare blankett. Här anges t ex "pistol", kaliber "9x19", fabrikat "SIG" etc.

Punkt 5: Här intygas att vapnet är godkänt för den vapengrupp/skytteform som sökanden avser att använda det till, inom ramen för ett auktoriserats förbunds reglemente. Skriv endast en sådan, t ex "Vapengrupp A/fältskytte". Exemplet kräver att SPSF är ikryssat under punkt 3.

Punkt 6: Här intygas endast att föreningen bedriver skytteverksamhet i den vapengrupp/skytteform som beskrivits i punkt 5 (se ovan). Skriv alltså "Vapengrupp A/fältskytte" igen enligt exemplet ovan. Om föreningen inte alls anordnar egna fältskyttetävlingar är tävling i fältskytte i annan förenings regi också att betrakta som att den egna föreningen bedriver skytteverksamhet i fältskytte. Skytten representerar ju föreningen på externa tävlingar. Detsamma gäller t ex magnumfältskytte eller PPC, om föreningen t. ex. saknar banförutsättningar för dessa skytteformer.

Punkt 7: Föreningen kan givetvis omöjlig veta hur många vapen en skytt har hemma i skåpet och har inte heller någon legal möjlighet att ta reda på detta. Däremot är det ju ofta så att föreningens styrelse och skytten har en dialog inför en ansökan om varför den senare behöver ett nytt vapen. Ofta handlar det om att det tidigare innehavet inte är tillräckligt för att t ex tävla i alla vapengrupper i fältskytte eller liknande. Det enda föreningen kan intyga här är det skytten uppger avseende sitt vapeninnehav, d.v.s. föreningen intygar vad skytten har sagt – inte vad som faktiskt gäller. Detta väger mycket lätt juridiskt (se också punkt 13 nedan). Fördelen med den aktuella formuleringen är att skytten även här kan dedicera sina vapen till olika tävlingsformer. Om skytten endast har en grovkalibrig pistol sedan tidigare, t ex en 9mm-pistol avpassad för IPSC-skytte i open-divisionen, kan han eller hon med gott samvete uppge 0 vapen till föreningen avseende denna punkt, även om den nya ansökan också gäller en 9mm-pistol (fast då för fältskytte vapengrupp A).

Punkt 8: Här anges om sökanden ska använda vapnet i en för denne ny skytteform. Även här kan föreningen givetvis inte med säkerhet veta eller ta reda på om skytten tidigare ägnat sig åt exempelvis fältskytte i vapengrupp A. Uppgiften som intygas under denna punkt är alltså också enbart en fråga om vad skytten själv uppger till föreningen. Poängen med formuleringen ur ett

Postadress
Box 5435
114 84 STOCKHOLM

Besöksadress
Östhammarsgatan 70
115 28 Stockholm

Telefon
Expedition
Generalsekreterare
Bitr. generalsekreterare
Märkesavdelning
Fax

08-553 401 60
08-553 401 63
08-553 401 61
08-553 401 62
08-553 401 64
08-553 401 69

Postgiro 19 30 19-7
Bankgiro 811 2526
Organisationsnr. 80 20 02-6657
E-mail kansli@pistolskytteforbundet

Svenska Pistolskytteförbundet

skytteperspektiv (särskilt i VG) är att den omöjliggör krav på tidigare tävlingsresultat med denna vapentyp. Det säger sig självt (förutom för vissa befattningshavare i VG) att man inte kan visa upp tävlingsresultat alls, om man aldrig tidigare ägnat sig åt tävlingsformen eller vapengruppen. Om sökanden har skjutit fältskytte i vapengrupp C tidigare ska föreningen alltså ändå kryssa i denna ruta om ansökan gäller vapen för vapengrupp A i fältskytte.

Punkt 9: Här intygas om vapnet ersätter ett annat avyttrat sådant. Här borde konsekvensen vara att licensen behandlas snabbt och utan vidare frågor, eftersom det avyttrade vapnet ju beviljats tillstånd för tidigare (se FAP 551-3 5 kap § 2 om byte av vapen). Om det blir så återstår att se.

Punkt 10: Här intygas "regelbunden användning" av vapnet, om ansökan gäller en förnyelse av tidigare beviljad "femårslicens". I likhet med punkt 2 ovan måste föreningen vara beredd på att vid fråga från polismyndigheten redogöra för hur mycket som krävs för att en medlem ska anses "regelbundet" använda sitt vapen. Här finns dock ingen nationellt bestämd kvantifiering utan varje förening måste från sina utgångspunkter bedöma vad man tycker är en "tillräcklig" nivå. Ordet "regelbundet" är ju i sig högst relativt och kan alltså tolkas på vitt skilda sätt av olika föreningar. Det finns inga krav på strikta "loggböcker" etc. utan en uppskattning från medlemmens och föreningens sida bör räcka. Den ska inte skrivas ner i intyget utan endast kunna uppges om polismyndigheten återkommer med frågor.

Punkt 11: Här ska "behovet visas". Denna punkt var förmodligen den som orsakade mest problem för oss i dialogen med Polismyndigheten. Initialt var både de och vi eniga om att "behov" och "aktivitet" är olika saker. Behov har man om man vill skjuta en specifik skytteform. Aktivitet är det man sedan gör när man väl införskaffat vapnet. Denna punkt i intyget blandar dock ihop bägge begreppen fullständigt, vilket gör det hela relativt besvärligt att tolka. Vår tolkning av denna punkt är att det föreningsstyrelsen kan intyga är att medlemmen varit aktiv inom exempelvis tävlings- eller träningsverksamhet (internt eller externt). Alla dessa aktiviteter är i sig behovsgrundande och det innebär att det i normalfallet räcker med kryss i endast en av dessa rutor för att behovet ska beläggas. *Notera att föreningen givetvis inte ska skicka in några listor över tävlingar eller träningstillfällen!* Det ska sökanden göra, om han eller hon vill, som bilaga till den egna ansökningsblanketten. Däremot måste föreningen ha klart för sig hur sökanden kan visa detta, vilket normalt bör framgå av föreningens egen dokumentation, i den händelse av att polismyndigheten ställer frågor om detta. I normalfallet ska detta dock som sagt inte ske, utan föreningens intygande ska räcka.

Postadress
Box 5435
114 84 STOCKHOLM

Besöksadress
Östhammarsgatan 70
115 28 Stockholm

Telefon
Expedition
Generalsekreterare
Bitr. generalsekreterare
Märkesavdelning
Fax

08-553 401 60
08-553 401 63
08-553 401 61
08-553 401 62
08-553 401 64
08-553 401 69

Postgiro 19 30 19-7
Bankgiro 811 2526
Organisationsnr. 80 20 02-6657
E-mail kansli@pistolskytteforbundet

Svenska Pistolskytteförbundet

Rutan "Annat" avser inte aktivitet utan brist på sådan, d.v.s. i de fall man inte kunnat vara aktiv på grund av exempelvis sjukdom, utlandstjänst, graviditet, föräldraledighet eller liknande. Det ska då anses vara laga förfall och bristen på aktivitet ska då inte vara något hinder för att licensen ska beviljas. Rutan torde vara aktuell främst avseende förnyelse av tidigare licenser.

Punkt 12: Inga relevanta skillnader från tidigare blankett. Fyll i datum för uppfyllelse och kryssa rutan för Guldmärke – SPSF.

Punkt 13: Detta var den andra stora stridslinjen i vår dialog med Polismyndigheten. Här ska föreningsstyrelsen intyga både att alla uppgifter är riktiga (vilket vad gäller t ex punkterna 7 och 8 är omöjligt) och att sökanden är "lämplig". Det enda som gör det möjligt för styrelsen att skriva under detta är kommentaren under asterisken i slutet av denna punkt; styrelsen intygar riktighet och lämplighet "utifrån vad som är känt". Det friskriver, enligt SPSF:s mening, styrelsen från ansvar när det gäller sökandens egna uppgifter (t.ex. om antalet redan innehavda vapen) och vad gäller lämpligheten (styrelsen kan inte veta om sökanden finns i diverse ofördelaktiga polisregister eller har diagnosticerad psykisk sjukdom). Man kan visserligen kräva in så kallade registerutdrag men dessa täcker inte alla polisregister. I anvisningarna till intyget framgår också att det är polisen som genomför dessa registerkontroller.

Däremot har SPSF – precis som några andra förbund – ett antal tydliga regler för vad som gäller för den som vill bli medlem i en av våra föreningar. Det gäller bl. a. att en medlem ska ha personlig mognad samt förmåga och vilja att följa lagar och regler. En medlem får inte heller ägna sig åt kriminell verksamhet eller missbruka alkohol eller droger. Det är inte heller förenligt med medlemskap i en SPSF-förening att samtidigt vara medlem i organisation som associeras med organiserad brottslig verksamhet eller terrorism. Hit hör t. ex. de s.k. 1%-klubbarna (kriminella MC-gäng) och ISIS. Olämplighet av detta slag ska givetvis innebära att sökanden aldrig blir medlem, men om denna typ av förhållanden upptäcks efter att sökanden blivit medlem så får inte styrelsen utfärda något föreningsintyg (och ska också sätta igång en uteslutningsprocess, men det är en annan sak). Se vidare vår Handledning i medlemsantagning (http://www.pistolskytteforbundet.se/objfiles/3/Handledningimed_-1095396992.pdf).

Postadress
Box 5435
114 84 STOCKHOLM

Besöksadress
Östhammarsgatan 70
115 28 Stockholm

Telefon
Expedition
Generalsekreterare
Bitr. generalsekreterare
Märkesavdelning
Fax

08-553 401 60
08-553 401 63
08-553 401 61
08-553 401 62
08-553 401 64
08-553 401 69

Postgiro 19 30 19-7
Bankgiro 811 2526
Organisationsnr. 80 20 02-6657
E-mail kansli@pistolskytteforbundet.se

Svenska Pistolskytteförbundet

”Lämplighetsfrågan” är en mycket besvärlig sådan eftersom den kan missbrukas på olika sätt, särskilt vad gäller medlemskap och särskilt vad gäller mindre orter där det kanske bara finns en pistolskytteförening. Men det kan också vara så att frågan om lämplighet vad gäller vapeninnehav får föreningens styrelse att tänka efter extra mycket när det gäller individer som betar sig egendomligt utan att för den skull vara direkt brottsliga. Det finns åtminstone ett historiskt fall där denna typ av person fått intyg, licens och egna vapen och först därefter begått grova brott med dessa vapen (Peter Mangs i Malmö). Även om man kan tycka att frågan om ”lämplighet” är tveksam så kan den, rätt hanterad, vara ett sätt för våra föreningar att hålla olämpliga individer borta från vår verksamhet.

Sammanfattningsvis är alltså den nya föreningsintygsblanketten problematisk. Vi och övriga skytteorganisationer har gjort vad vi kunnat för att den ska bli rimligt hanterbar för föreningarna, men det kvarstår ett antal orimligheter i den som förhoppningsvis kan hanteras enligt den ovanstående tolkningen. Om Polismyndighetens handläggare nu verkligen kommer att tillämpa denna blankett på detta sätt återstår att se.

Malmköping 7/7 2015

Mike Winnerstig

Styrelseordförande, Svenska Pistolskytteförbundet

Postadress
Box 5435
114 84 STOCKHOLM

Besöksadress
Östhammarsgatan 70
115 28 Stockholm

Telefon
Expedition 08-553 401 60
Generalsekreterare 08-553 401 63
08-553 401 61
Bitr. generalsekreterare 08-553 401 62
Märkesavdelning 08-553 401 64
Fax 08-553 401 69

Postgiro 19 30 19-7
Bankgiro 811 2526
Organisationsnr. 80 20 02-6657
E-mail kansli@pistolskytteforbundet.se